

Fitxes d'investigació d'accidentes de l'Invassat

**Accident greu per atrapament i amputació de
membre superior en cinta transportadora.**

FIA 8_2017

INVASSAT

PROCEDÈNCIA: Institut Valencià de Seguretat i Salut en el Treball - INVASSAT

Accident greu per atrapament i amputació de membre superior en cinta transportadora

DADES DE L'ACCIDENT

DADA	CODI								TEXT
ACTIVITAT ECONÒMICA (CNAE)	3		8		1				Recollida de residus.
ACTIVITAT FÍSICA ESPECÍFICA	4			9					Una altra activitat física específica del grup 4 no esmentada anteriorment.
DESVIACIÓ	6			3					Quedar atrapat, ser arrossegat per algun element o per l'impuls d'aquest.
FORMA (CONTACTE, MODALITAT DE LA LESIÓ)	6			4					Amputació, seccionament d'un membre, una mà o un dit.
AGENT MATERIAL DE L'ACTIVITAT FÍSICA	1	9	0	1	0	0	0	0	Residus en grans quantitats de matèries, productes, materials, objectes.
AGENT MATERIAL DE LA DESVIACIÓ	1	1	0	1	0	2	0	0	Cintes transportadores.
AGENT MATERIAL CAUSANT DE LA LESIÓ	1	1	0	1	0	2	0	0	Cintes transportadores.

DESCRIPCIÓ

DESCRIPCIÓ DE TREBALL

El treballador accidentat fa les tasques de supervisió i classificació de residus per grandària i característiques en una empresa de reciclatge. Supervisa el garbellament en un equip denominat XXX, al costat del qual es troben dues cintes transportadores, denominades amb el núm. YYY i núm. ZZZ. Les dues cintes recullen el material processat en el garbell rotatiu 1 i el transporten al procés següent en la planta superior.

En la cinta núm. ZZZ hi ha tres resguards que protegeixen de manera independent les corretges de transmissió del motor, la zona del tambor i el recorregut de la cinta. Al seu lloc, ubicat al costat de la cinta núm. ZZZ, s'ha de retirar qualsevol residu que no s'ajuste al procés requerit. En cas d'embós o neteja de la cinta, per a la qual cosa siga necessària la retirada dels resguards de seguretat, aquests han de ser retirats amb l'equip parat i únicament pel personal de manteniment.

DESCRIPCIÓ DE L'ACCIDENT

En el moment de l'accident, el treballador va observar un cert material a l'interior de la cinta núm. ZZZ i va procedir-ne a la retirada, directament amb la mà o per mitjà d'un utensili tipus falç, del qual disposava al lloc de treball justament per a aquests tipus de faenes, i no va parar l'equip de treball. Llavors va patir l'atrapament del braç dret entre la cinta i el tambor, que es trobava desproveït del

resguard de seguretat.

El braç recuperat duia posat el guant de seguretat, l'estat del qual evidencia que va ser atrapat pel dit del mig ja que hi falta un fragment d'aquest.

DADES COMPLEMENTÀRIES

El quadre de comandament de la instal·lació disposa d'un òrgan de parada total proveït de dispositiu de consignació, que no s'utilitza perquè se'n desconeix l'existència. Els pulsadors de parada d'emergència en proximitat a la cinta núm. ZZZ i els cables de parada instal·lats al llarg i als dos costats funcionen correctament.

Els treballadors indiquen l'existència d'un procediment de neteja que implica la parada de la màquina i la retirada de resguards de seguretat, en cas necessari, únicament per part del personal de manteniment. També confirmen l'ús habitual d'utensilis per a la retirada de residus de la cinta, com la falç trobada al lloc de l'accident.

Es constata que els caragols que subjecten els resguards fixos no es troben degudament collats i podien ser afluixats i retirats manualment sense l'ajuda de ferramentes.

A pesar de les contradiccions trobades en les entrevistes als testimonis, es pot concloure que el resguard no va ser retirat per l'accidentat sinó que havia sigut retirat amb anterioritat.

CAUSES

- La realització de tasques de neteja de la cinta núm. ZZZ en les proximitats del tambor inferior amb la màquina en funcionament, i amb l'absència del resguard de seguretat del tambor per inadvertència o consentiment, genera el risc d'atrapament del treballador accidentat.
- El risc existent es materialitza amb la introducció del braç en les proximitats del tambor inferior de la cinta núm. ZZZ en funcionament, utilitzant per a les tasques de neteja de la cinta d'un utensili de mànec curt (falç) o directament la mà del treballador, i estant el tambor inferior sense la protecció del resguard de seguretat. L'atrapament s'inicia en ser atrapat el guant que portava en la mà dreta i posteriorment és arrossegada la resta del braç.
- A causa de la força de tracció de la cinta, el braç dret del treballador és arrossegat i colpejat contra les parts metàl·liques existents en la zona, queda atrapat el guant que portava en la mà dreta i és arrossegada la resta del braç. En ser atrapat, el treballador accidentat no aconsegueix accionar el cable de parada degut a la situació d'aquest respecte a la posició del treballador.

RECOMANACIONS PREVENTIVES

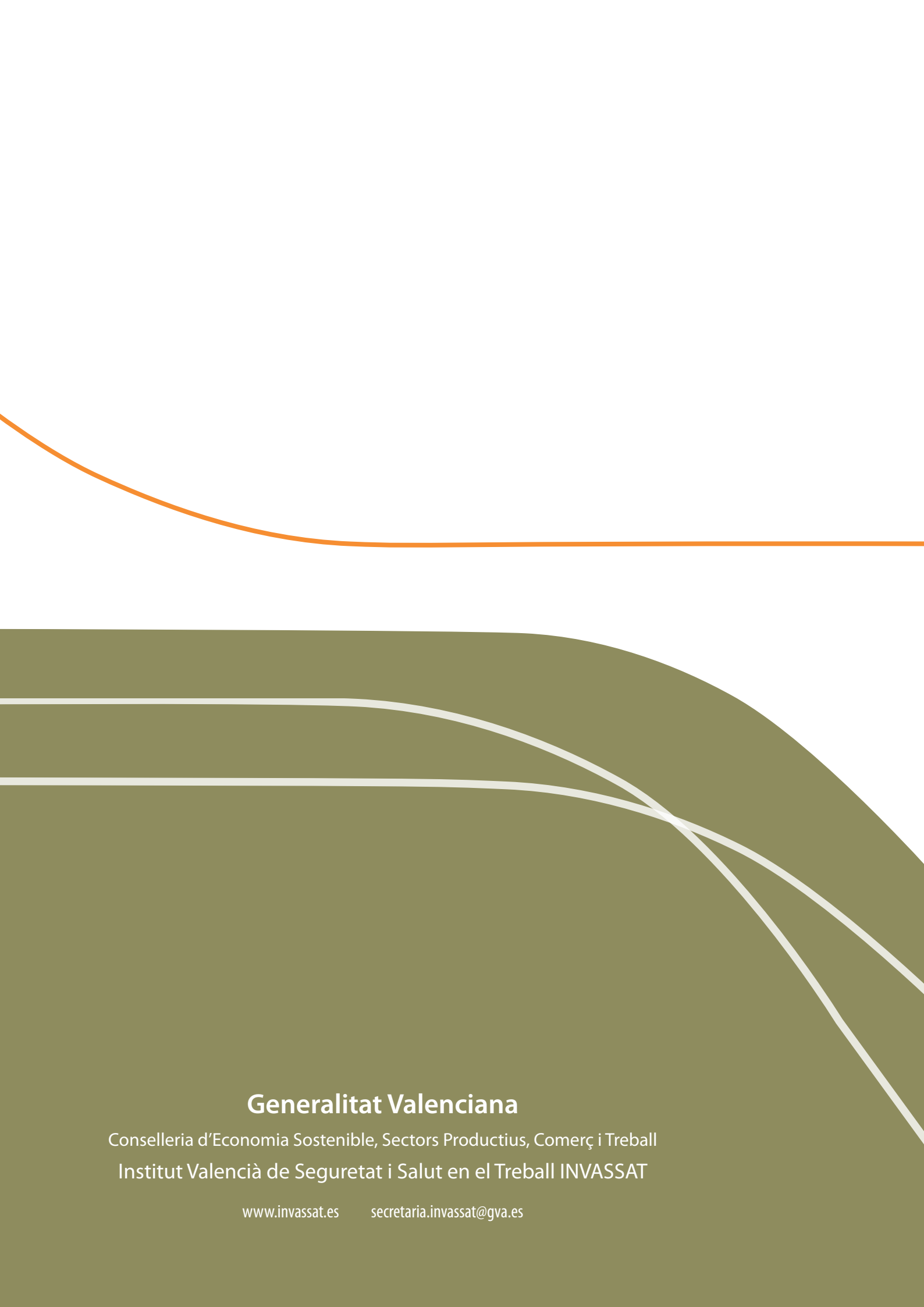
Tenint en compte que hi va haver diverses causes que van motivar l'accident, s'hauran d'adoptar aquestes mesures preventives:

- El tambor inferior de la cinta ZZZ haurà d'estar protegit en tot moment per mitjà d'un resguard fix, caragolat o fixat del tal manera que només puga ser retirat mitjançant ferramentes i per personal capacitat, segons indica el Reial decret 1215 annex I, apartat 1.8.

- Les tasques de neteja s'han de fer prèvia parada de l'equip i elaborar un procediment de consignació per a la realització de tasques en què siga necessari retirar les proteccions o resguards fixos, i establir la recol·locació d'aquests abans de retirar el dispositiu de bloqueig que permeti la posada en marxa de l'equip.
- Caldrà fer controls periòdics de les condicions i de l'activitat dels treballadors a fi de detectar situacions potencialment perilloses, en particular resguards que hagen pogut ser retirats, per a garantir que no es pugui posar en funcionament l'equip fins que tots els resguards es troben en la posició de seguretat.
- Estudiar la modificació de la ubicació dels cables i pulsadors de parada d'emergència perquè siguin accessibles des de qualsevol punt de treball.
- Evitar la introducció de la mà en l'interior dels equips en proximitat a elements perillosos. Quan siga necessari per a la retirada de residus acumulats, s'empraran utensilis de mànec llarg que garantisquen una separació de seguretat suficient.
- Evitar en la mesura que siga possible l'ús de guants per a manipular en les proximitats d'elements mòbils.

NORMATIVA DE REFERÈNCIA

- Llei 31/1995, de 8 de novembre, per la qual s'aprova la Llei de prevenció de riscos laborals (BOE núm. 269, de 10 de novembre de 1995).
- Llei 54/2003, de 12 de desembre, de reforma del marc normatiu de la prevenció de riscos laborals (BOE núm. 298, de 13 de desembre de 2003).
- Reial decret 39/1997, de 17 de gener, pel qual s'aprova el Reglament dels serveis de prevenció (BOE núm. 27, de 31 de gener de 1997).
- Reial decret 1215/1997, de 18 de juliol, pel qual s'estableixen les disposicions mínimes de seguretat i salut per a la utilització pels treballadors dels equips de treball.
- Reial decret 773/1997, de 30 de maig, sobre disposicions mínimes de seguretat i salut relatives a la utilització pels treballadors d'equips de protecció individual.
- Reial decret 486/1997, de 14 d'abril, pel qual s'estableixen les disposicions mínimes de seguretat i salut en els llocs de treball.

Generalitat Valenciana

Conselleria d'Economia Sostenible, Sectors Productius, Comerç i Treball
Institut Valencià de Seguretat i Salut en el Treball INVASSAT

www.invassat.es

secretaria.invassat@gva.es